

# Teatr Wielki w Łodzi

---

XII  
łódzkie  
spotkania  
baletowe '93



Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi

# Collage

*spektakl autorski CZESŁAWA BILSKIEGO  
w trzech częściach*

Dyrektor naczelny  
i artystyczny  
**ANTONI WICHEREK**



# TEATR ROBIMY RAZEM

rozmowa z Czesławem Bilskim.

Na poprzednich Spotkaniach poznaliśmy, obejrzelśmy – zachwyciliśmy się Pana utworem choreograficznym, inscenizacją pt. "Salome", która przedstawiona w ramach II Konkursu Choreograficznego otrzymała nagrodę specjalną. Już nigdy potem nie była prezentowana w łódzkim Teatrze Wielkim.

Moje inscenizacje, których było kilka, z reguły przedstawiano okazjonalnie. Te propozycje to jednoaktowe spektakle: "Pas de trois" (wg "Romea i Julii"), "Chusteczka" (rzec o przedmiocie, wg "Otella"), "Sen zamordowany" (wg "Makbeta"). Razem – wieczór szekspirowski! Wreszcie ostatni mój spektakl "Salome". To będzie wieczór składający się z "Salome", "Chusteczki" oraz najnowszej mojej inscenizacji "Z życia lalki".

**Co prowokuje Pana do tworzenia tak barwnych, widowiskowych dzieł, co stanowi źródła Pańskiej inspiracji?**

W życiu stale obracamy się wokół problemów egzystencji, miłości, śmierci. Zaryzykuję stwierdzenie, że ilość tematów, które z nich wynikają a mogą być tworzywem dla artysty, jest nieograniczona. Nie chodzi mi o ich kolejne interpretacje, lecz o sam proces tworzenia nowej całości, którą kreuję wraz z zespołem, o powstawanie mojego teatru. Tak było przy "Salome". Idea tego widowiska zaistniała podczas pracy nad poprzednimi inscenizacjami.

**Chyba pomaga Panu to, że będąc solistą baletu Teatru Wielkiego ma Pan za sobą lata pracy we Wrocławskim Teatrze Pantomimy?**

Jestem z wykształcenia tancerzem, po ukończeniu szkoły byłem solistą baletu Opery Śląskiej. Ale chciałem spróbować swych sił u Henryka Tomaszewskiego. Kiedy rozpocząłem pracę w jego Pantomimie, w latach siedemdziesiątych, już wtedy mój Mistrz miał swój autorski teatr o specyficznym stylu. Spektakle tworzyli razem z nim aktorzy, byli nimi nie tylko tancerze. W balecie łódzkiego Teatru pragnę tworzyć własny styl. Wykonawców wyszukuję wśród tancerzy zainteresowanych moim teatrem. Tę moją wizję są w stanie spełnić tancerze, którzy oprócz techniki wnoszą własną indywidualność. Jest to praca typowo zespołowa, partnerska. Podejmujemy się stworzyć "nasz" teatr. Spektakle powstają niejako poza baletem, choć w nim.

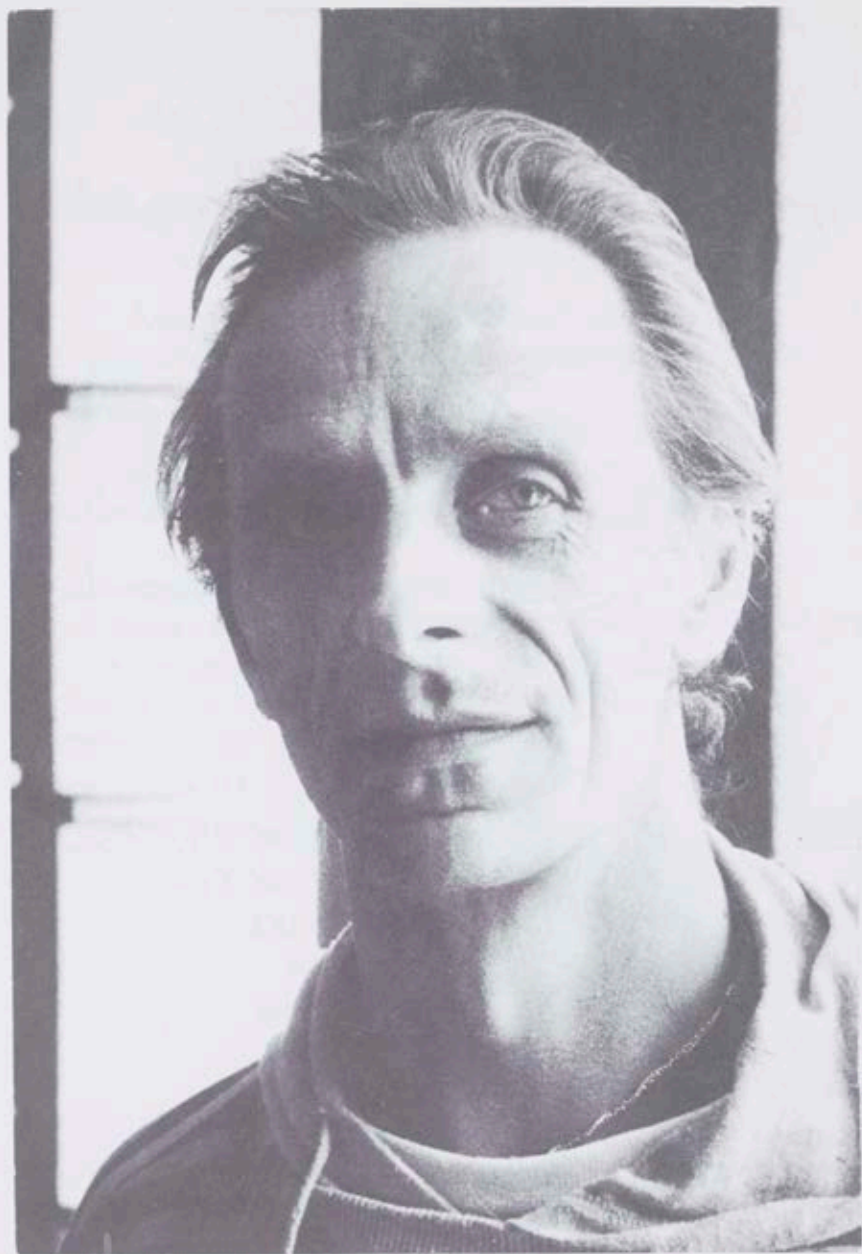
Woli Pan tańczyć, a więc odtwarzać, kreując własną koncepcję, czy też działać wyłącznie jako twórca-inscenizator?

Jako tancerz Teatru Wielkiego mam możliwość współpracy z choreografami, tworząc własne interpretacje danych mi ról. Zdobywam nowe doświadczenia. Nawet jeśli nie do końca są akceptowane przez odbiorców i współtwórców, dla mnie są interesujące i oddziałują twórczo na moje koncepcje. W takich momentach "niespełnienia" robię swój teatr. Te przemyślenia i doświadczenia po 24 latach pracy w teatrze stanowią kanwę mojej nowej inscenizacji "Z życia lalki". To jest spektakl o nas, aktorach; stajemy się na scenie ożywającymi lalkami, które tworzą swój własny, nierealny świat. I właśnie to powstawanie, rodzenie się scenicznej rzeczywistości, która jest naprawdę nierzeczywistością – jest największym moim przeżyciem artystycznym.

Czy także dla Pana widzów, dla publiczności?

Chciałbym tego. Mój teatr robimy razem – z zespołem ludzi, z którymi pracuję, dla widzów, którzy zechcą nas oglądać, przeżyć i akceptować nasz teatr.

*rozmawiał: Adam Domański*



Carson Mills

Część pierwsza

# CHUSTECZKA

na motywach "Otella" Williama Szekspira

muzyka: Jan Sebastian Bach, Benjamin Britten

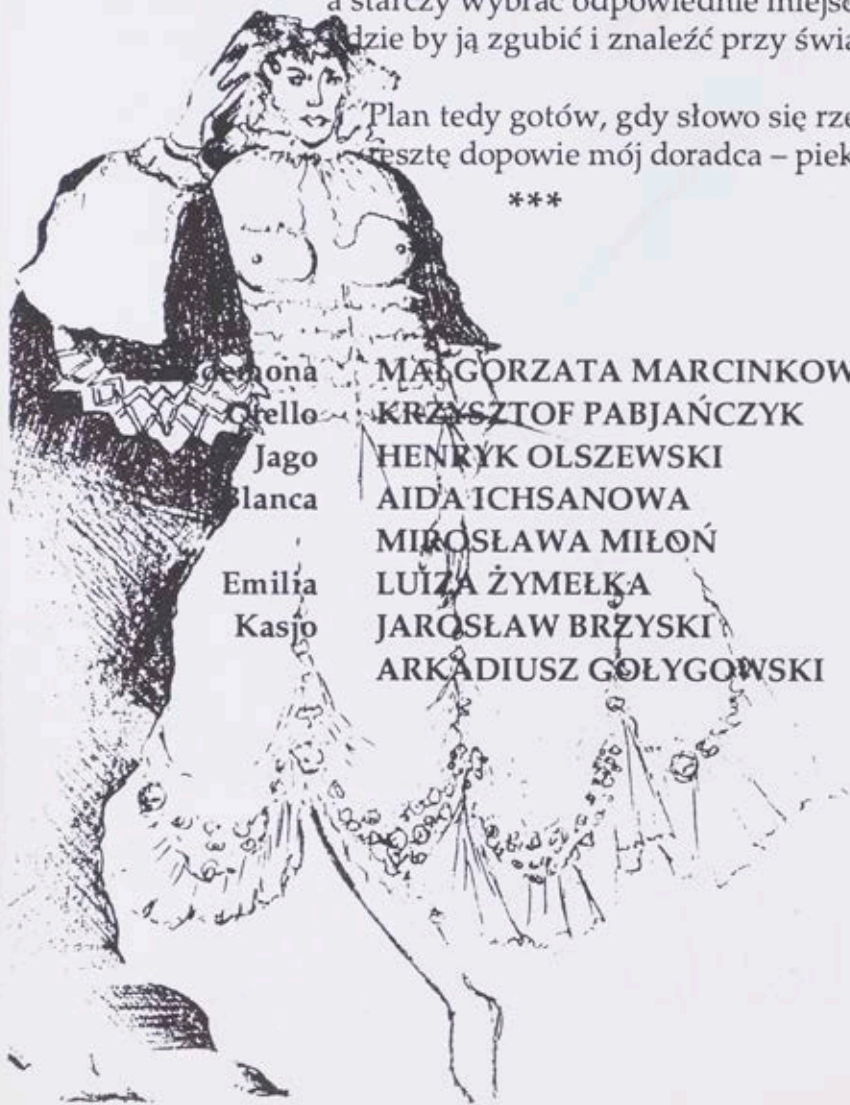
\*\*\*

To jest ta chustka. Ten prezent magiczny!  
Dał jej jak klejnot, mówił : to talizman...

Drobiazg! Chustka do nosa! Jedwabik,  
a starczy wybrać odpowiednie miejsce,  
gdzie by ją zgubić i znaleźć przy świadkach...

Plan tedy gotów, gdy słowo się rzekło –  
resztę dopowie mój doradca – piekło.

\*\*\*



Desdemona	MARGORZATA MARCINKOWSKA
Otello	KRZYSZTOF PABJAŃCZYK
Jago	HENRYK OLSZEWSKI
Blanca	AIDA ICHSANOWA
	MIROŚŁAWA MIŁOŃ
Emilia	LUIZA ŻYMEŁKA
Kasjo	JAROSŁAW BRZYSKI
	ARKADIUSZ GOŁYGOWSKI

Część druga

# Z ŻYCIA LALKI

muzyka: Leonard Bernstein, Carl Orff, „Art of Noise”, Florence Foster Jenkins (śpiew)

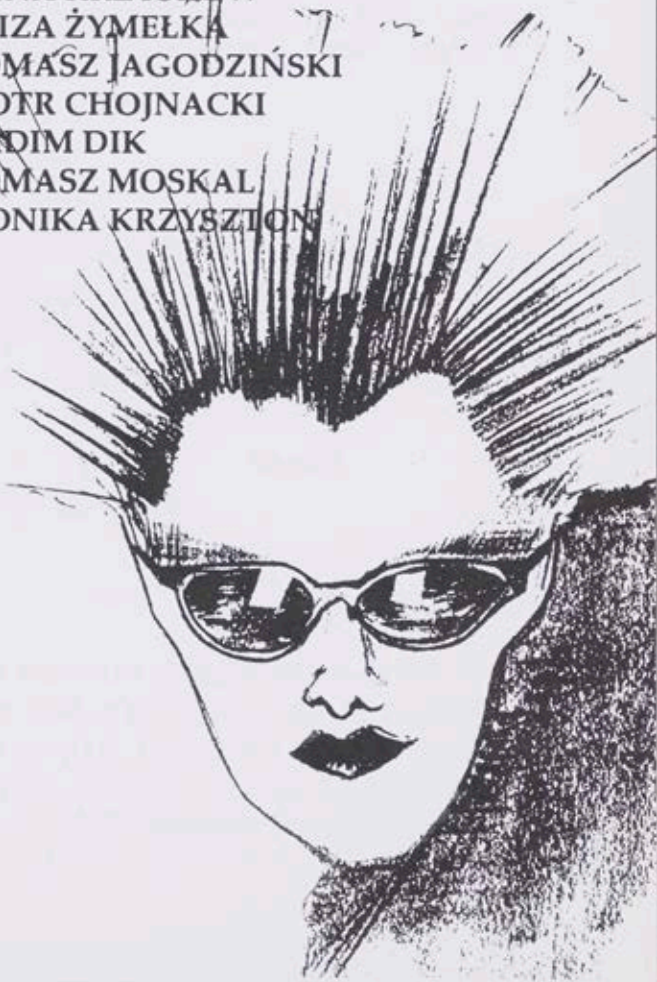
\*\*\*

... i poznałam wówczas jak mocno wpływa na mnie strój,  
który mam na sobie.

Zaledwie włożyłam jeden z tych ubiorów, musiałam  
przyznać, że wziął mnie w swoją moc;  
że dyktował mi ruchy, wyraz twarzy, pomysły nawet ...

\*\*\*

Kobieta	ANNA KRZYŚKÓW
	LUIZA ŻYMEŁKA
Animator	TOMASZ JAGODZIŃSKI
Mężczyzna I	PIOTR CHOJNACKI
Mężczyzna II	WADIM DIK
Mężczyzna III	TOMASZ MOSKAL
Marionetka	MONIKA KRZYSZTON



Część trzecia

# SALOME

na motywach dramatu Oscara Wilde'a

muzyka: Peter Gabriel, James Horner

\*\*\*

Pełnia dziwnie wygląda dziś wieczorem.  
Czy nie wygląda dziwnie?  
Podobna jest do szalejącej kobiety, do kobiety,  
która szuka wszędzie kochanków.

Podobna do małej księżniczki w złotej  
zasłonce, która ma nogi ze srebra.  
Podobna do księżniczki, której nogi są jak małe  
śnieżne gołębie. Można by pomyśleć, że tańczy.  
Tańcz dla mnie Salome, błagam cię o to.  
Jeśli zatańczysz dla mnie, żądaj czego chcesz.

\*\*\*

Salome	BEATA BROZEK
Herodiada	LIDIA GULIŃSKA
	MIROSŁAWA MIŁON
Jokanaan	VADIM DIK
	ARKADIUSZ POLYGOWSKI
Herod	PIOTR CHOŃNACKI
	KRZYSZTOF PABJAŃCZYK

oraz

LUIZA ŻYMEŁKA, MIROSLAWA MIŁON  
TOMASZ ANTOSZCZYK, MICHAŁ BARAŃSKI,  
JAROSŁAW BRZYSKI, ADAM GRABARCZYK,  
TOMASZ JAGODZIŃSKI, TADEUSZ KOPEĆ,  
KRZYSZTOF PABJAŃCZYK, TOMASZ MOSKAL



Scenariusz, inscenizacja, choreografia,  
scenografia i opracowanie muzyczne  
CZESŁAW BILSKI

Współpraca  
MALGORZATA ŚLADYSZ

Kierownik baletu	ANNA FRONCZEK-LEWANDOWSKA
Koordynator pracy baletu	Jolanta Wichlińska
Pedagodzy korepetytorzy	Rustam Kuprijew, Władimir Wycieganin
Akompaniatorzy baletu	Alina Włodarska, Tomasz Walczak
Inspicjent	Stanisław Krawiec

---

dwie przerwy po 15 minut

Bilski proponuje grę wyobraźni, która każe szekspirowskim postaciom zaznaczać tylko to, co decydowało o ich losie. Efektowna scena marzeń o koronie, a później długie czerwone szale niczym symbole zbrodni otaczające postacie ... Wykonawcy mieli tym razem znacznie więcej zadań jako mimowie niż tancerze, ale temu rodzajowi ruchu, jaki proponuje Bilski, z powodzeniem nadali sceniczny sens i treść...

Renata Sas  
Dziennik Łódzki, 1.06.1989

Balet był pięknie pomyślany plastycznie, dobrze tańczony, pełen wyrazistych, znakomych "samyh w sobie" momentów.

Jerzy Panasewicz  
Express Ilustrowany, 31.05.1989

Czesław Bilski tworzy widowiskowy teatr inscenizacyjny, z udziałem tancerzy, traktowanych jako ekspresyjne znaki pewnych treści, postaw, zachowań.

Paweł Chynowski  
Życie Warszawy, 11.06.1991

Słusznie utworzono specjalną nagrodę dla Czesława Bilskiego za 40- minutowy utwór "Salome" z bogatą inscenizacją, pomyslową scenografią pointującą finał; układ, w którym kilkunastu tancerzy wykreowało "kawał" prawdziwego, atrakcyjnego dla widzów teatru tańca.

Anna Iżykowska-Mironowicz  
Głos Poranny, 31.05. 1991

Spektakl był wyrazisty plastycznie i dobrze tańczony ze szczególnymi wyrazami uznania dla niepokojącej i zmysłowej Salome, wyrazistego Heroda i urodziwego Jokanaana. Czesław Bilski nie pierwszy już raz zachwyca sceniczną wyobraźnią.

Jerzy Panasewicz  
Express Ilustrowany, 29.05 1991

SEZON 1992/93

## Premiera – 14 maja 1993

W programie wykorzystano projekty kostiumów Czesława Bilskiego  
oraz zdjęcia Chwalisława Zielińskiego i Juliusza Multarzyńskiego

Redakcja programu

– TOMASZ GRACZYK

Redakcja techniczna

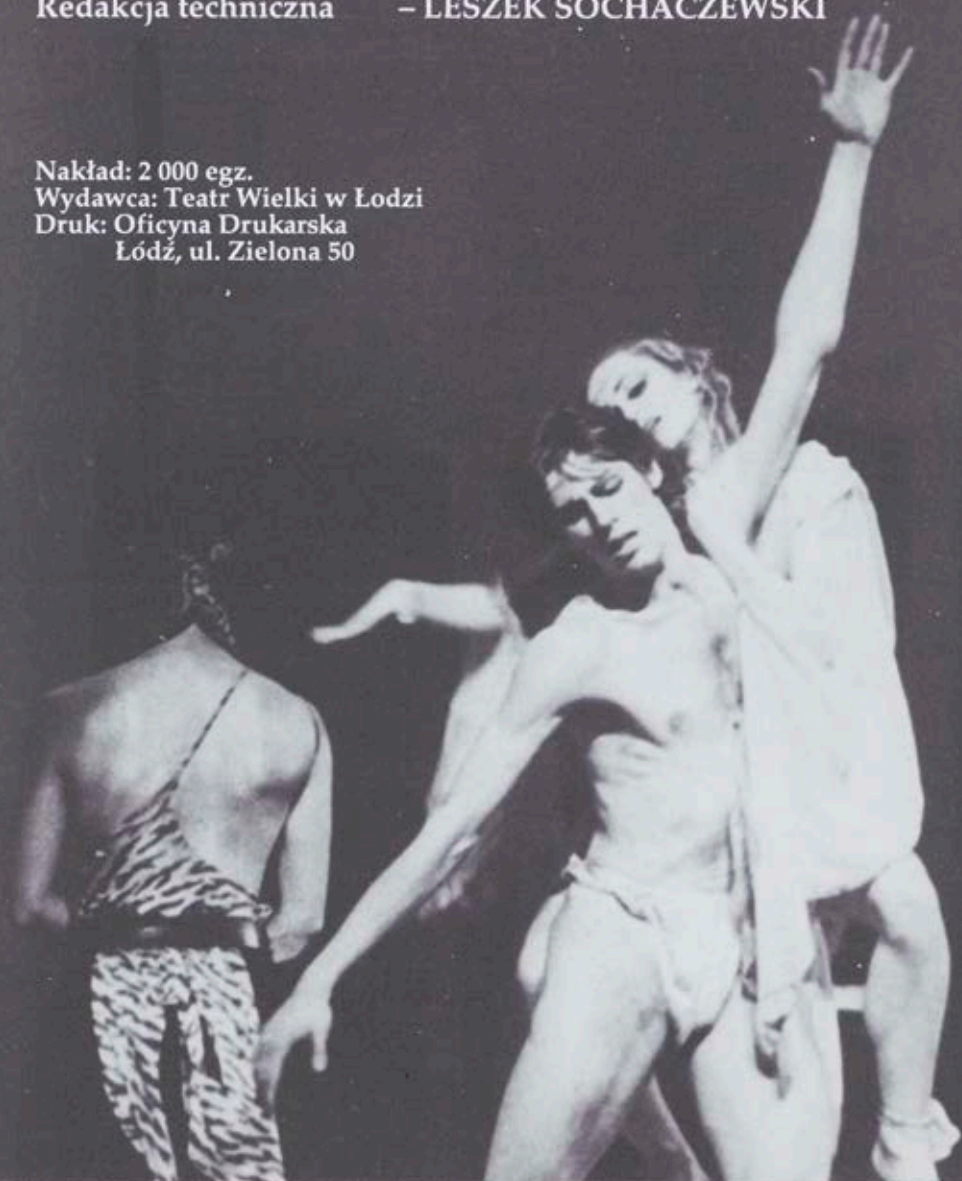
– LESZEK SOCHACZEWSKI

Nakład: 2 000 egz.

Wydawca: Teatr Wielki w Łodzi

Druk: Oficyna Drukarska

Łódź, ul. Zielona 50



# HEROD

RIOTR MOJNAWELI

POŁOŻENIE  
BUTÓW  
Z GUMKĄ  
PASEM  
GUMKA  
SZTYWNA  
KŁAMBERKA

SZLUSKA SZTYWNE DO  
ZACIEPIENIA PŁASZCZA

KOLEI z aplikacją

z sznurka

MILANÓWEK  
CZERNY

PAS - HOJSKOWY

BUTY CZARNE  
SKÓRZANE

PRZODY

czarna  
MILANÓWKA  
PAS  
na  
gumki  
mat  
woj

CRISTIAN BILSKI

Łódź, 28.04.91